

Yhteistoimintaneuvottelujen päättäminen

Aluehallitus 27.05.2025 § 170

Valmistelija HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilä, p. 050 5679 972
henkilöstöpäällikkö Emma-Leena Päckilä, p. 040 1371 557
palvelussuhdepäällikkö Merja Virtanen, p. 0500 755 570

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen ensimmäisen vuosineljänneksen perusteella vuoden 2025 tilinpäätökseen ennustetaan 64 miljoonan euron alijäämää. Alijäämäennuste on suhteessa talousarvioon 21 miljoonaa euroa heikompi. Vuoden 2025 talousarvion sisältämällä talouden sopeuttamistoimilla on tavoiteltu 50 miljoonan euron vaikutusta, joista maaliskuun loppuun mennessä oli toteutunut 13,5 %, eli 6,8 miljoonaa euroa. Toimenpiteiden vaikutuksista on ennusteen mukaan toteutumassa noin 84 %, yhteensä 42 miljoonaa euroa. Osa toimenpiteistä tuottaa suunnitellut talousvaikutukset täysimääräisesti vuoden aikana. Osa toimenpiteistä on sellaisia, joiden taloudelliset vaikutukset näyttävät jäävän suunniteltua pienemmäksi, vaikka toimenpiteet on toteutettu suunnitelman mukaan.

Siltä osin kuin on tunnistettu, että tavoiteltuja vaikutuksia ei täysimääräisesti saavuteta, on suunniteltu korvaavia säästötoimenpiteitä. Nyt suunnitellut talouden sopeuttamisen toimenpiteet eivät vielä riitä vuosina 2023 ja 2024 syntyneen kumulatiivisen alijäämän, 255 miljoonaa euroa, kattamiseen. Kumulatiivisen alijäämän sekä vuoden 2025 talousarvion toteuttamiseen tarvitaan edelleen aktiivista sopeuttamista ja uusia sopeuttamistoimenpiteitä.

Toimialojen suunnitellut sopeuttamistoimenpiteet

Toimialoilla on valmisteltu suunnitelmia ja vaihtoehtoja uusista sopeuttamistoimenpiteistä, joilla tavoitellaan enintään 7,6 miljoonan euron säästöjä vuodelle 2025. Henkilöstövaikutuksia sopeuttamistoimenpiteistä voi kohdistua yhteensä enintään 800 henkilöön.

Sosiaali- ja terveystalvelujen toimialalla on suunniteltu säästötoimenpiteitä, joilla vaikutetaan palveluiden kustannuskehitykseen. Toimenpiteet koskevat avosairaanhoidon vastaanottojen, neuvola toiminnan ja alueellisen osastotoiminnan osastopaikkojen keskittämistä sekä ikääntyneiden päivätoiminnan palveluiden supistamista pääasiassa määräaikaaisesti. Lisäksi tiettyjen palveluiden myöntämisperusteisiin on suunniteltu muutoksia. Toimialalla tavoitellaan myös yhteensä 100 työtehtävän vähentämistä palvelutuotannosta.

Määräaikaisen keskittämisen myötä suunnitelmissa olisi sulkea ajalle 1.9.2025–31.12.2025 Toivakan, Luhangan, Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven, Kyyjärven, Pihtiputaan, Konneveden, Petäjäveden ja Kuoreveden sote-asemat sekä Länkipohjan, Jämsänkosken ja Koskenpään sivuvastaanotot. Lisäksi neuvoloiden osalta Toivakan, Kuoreveden, Konneveden sekä Kivijärven ja Kyyjärven toimipisteet ja seniorihyvinvointineuvola olisivat suljettuna vastaavalla ajalla.

Näytteenottopisteiden osalta määräaikainen sulkukoski Toivakan,

Luhangan, Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven, Kyyjärven, Pihtiputaan, Konneveden, Petäjäveden sekä Konginkankaan, Sumiaisen ja Suolahden näytteenottopisteitä. Alueellisen kuvantamisen toimipisteiden osalta Joutsan kuvantaminen olisi suljettuna 1.9.2025–31.12.2025 ja Pihtiputaan kiinteä kuvantaminen suljettaisiin 1.9.2025 alkaen.

Alueellisen osastotoiminnan osalta määräaikainen sulkukohti Joutsan ja Pihtiputaan osastotoimintaa. Alueellisessa osastotoiminnassa paikkamäärä pyritään kuitenkin pitämään ennallaan lisäämällä osastopaikkoja muihin toimipisteisiin.

Konsernipalvelujen toimialalla johtamisen tukipalvelujen vastuualueella on suunniteltu muutoksia palvelualueiden organisaatorakenteisiin sekä tehtäväkuviin. Palvelutuotannon tukipalvelujen vastuualueella säästötoimenpiteinä on suunniteltu muiden henkilöstöravintoloiden kuin Äänekosken terveysaseman henkilöstöravintolan sekä Joutsan tuotantokeittiön lakkauttamista, Pihtiputaan pesulan sulkemista sekä apuvälineiden pesun ja huollon siirtämistä Äänekoskelta Novan apuvälinekeskukseen. Lisäksi vastuualueella on suunniteltu muita yksittäisiä tehtävien muutoksia ja lakkauttamisia. Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialan mahdollisilla määräaikaisilla supistuksilla voi olla henkilöstövaikutuksia myös palvelutuotannon tukipalvelujen henkilöstöön.

Pelastustoimen toimialalla esitetään vuoden 2025

lisäsopeuttamistoimenpiteeksi Keuruun paloaseman pelastustoiminnan 24/7-valmiuden (kärkiyksikkö) aloittamisen siirtämistä vuoden 2026 kehittämistoimenpiteeksi. Lisäksi määräaikaisten virkasuhteiden jatkoja sekä henkilöstön määrää ja tehtäväkuvia tarkastellaan koko toimialalla.

Lisäksi tarkastellaan koko hyvinvointialueen laajuisesti sisäisiä toimintamalleja, esimerkiksi vastuu-, lisä- ja erityisasiantuntijatehtävien keskittämistä, sekä prosessien yhdenmukaistamista. Tämä voi tarkoittaa muun muassa joidenkin työtehtävien uudelleen sijoittamista organisaatiossa ja/tai muutoksia tehtävissä.

Yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen

Yhteistoimintamenettelyllä turvataan henkilöstön vaikutusmahdollisuudet lain piirissä olevissa työnantajan päätösasioissa. Muutokset on yhteistoimintalain lain hengen mukaisesti suunniteltava vuoropuhelussa henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa.

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 4 §:n mukaisesti yhteistoiminnassa käsitellään muun muassa ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa sekä taloudellisista ja tuotannollisista syistä toimenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Edellä kuvatuilla talouden tasapainottamiseksi suunnitelluilla sopeuttamistoimenpiteillä voi olla henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa ja ne voivat johtaa taloudellisista ja tuotannollisista syistä toimenpantaviin osa-aikaistamisiin, lomauttamisiin tai irtisanomisiin taikka palvelussuhteen olennaisten ehtojen muutoksiin kuten muutoksiin työtehtävissä tai muutoksiin työskentelypaikoissa. Ennen toimenpiteistä päättämistä, työnantajan tulee käsitellä suunnitelmia ja niiden vaihtoehtoja sekä henkilöstövaikutuksia yhteistoimintalain mukaisessa menettelyssä.

Nyt käynnistettäväksi esitettävissä yhteistoimintaneuvotteluissa neuvotteluiden piirissä on suunniteltujen sopeuttamistoimenpiteiden kohteena olevissa toiminnoissa tai tehtävissä työskentelevä henkilöstö.

Toimivalta

Laki hyvinvointialueesta 43 §

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 5 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus

1) merkitsee saadun selvityksen tiedokseen ja

2) päättää valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan sekä HR-johtajan valmistelemaan neuvotteluesityksen, käynnistämään yhteistoimintaneuvottelut sekä edustamaan työnantajaa yhteistoimintaneuvotteluissa. Neuvotteluissa työnantajaa voi edustaa tai niiden valmisteluun voi osallistua muitakin hyvinvointialuejohtajan tai HR-johtajan osoittamia henkilöitä.

Asian kokouks käsittely:

Hyvinvointialuejohtaja teki kokouksessa seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Aluehallitus

1) merkitsee saadun selvityksen tiedokseen,

2) päättää valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan sekä HR-johtajan valmistelemaan neuvotteluesityksen, käynnistämään yhteistoimintaneuvottelut sekä edustamaan työnantajaa yhteistoimintaneuvotteluissa. Neuvotteluissa työnantajaa voi edustaa tai niiden valmisteluun voi osallistua muitakin hyvinvointialuejohtajan tai HR-johtajan osoittamia henkilöitä ja

3) päättää, että poiketen esityslistatekstistä yhteistoimintaneuvotteluissa käsitellään laajemmin koko hyvinvointialueen toimintaa.

Päätös Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 12.08.2025
1009/01.04.00/2025

Valmistelija HR-johtaja Eija-Liisa Heikkilä, p. 050 567 9972
henkilöstöpäällikkö Emma-Leena Päckilä, p. 040 137 1557
palvelussuhdepäällikkö Merja Virtanen, p. 050 0755 570

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialueella käytiin yhteistoimintaneuvottelut ajalla 2.6.–17.7.2025 liittyen toimialoilla valmisteluihin suunnitelmiin ja vaihtoehtoihin uusista sopeuttamistoimenpiteistä, joilla tavoitellaan

enintään 7,6 miljoonan euron säästöjä vuodelle 2025. Neuvottelujen piirissä oli työnantajan koko henkilöstö.

Yhteistoimintaneuvottelujen tulos tuodaan aluehallituksen käsiteltäväksi. Kun aluehallitus on vahvistanut neuvottelutuloksen, viranhaltijat tekevät hallintosäännön osoittaman toimivallan mukaisessa järjestyksessä päätöksiä siitä, miten toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä HR:n, esihenkilöiden ja niiden työntekijöiden ja viranhaltijoiden kanssa, joita muutokset koskevat.

Yhteistoimintaneuvotteluissa käsitelty suunnitelmat ja toimenpiteet

Sosiaali- ja terveystalvelujen toimialan toimenpiteinä käsiteltiin:

- Avosairaanhoidon vastaanottojen, neuvolatoiminnan ja alueellisen osastotoiminnan osastopaikkojen keskittäminen sekä ikääntyneiden päivätoiminnan palveluiden supistaminen pääasiassa määräaikaisesti ajalla 1.9.2025–31.12.2025

- Määräaikaisen keskittämisen myötä suunnitelmissa olisi sulkea Toivakan, Luhangan, Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven, Kyyjärven, Pihtiputaan, Konneveden, Petäjäveden ja Kuoreveden sote-asemat sekä Länkipohjan, Jämsänkosken ja Koskenpään sivuvastaanotot.
- Neuvoloiden osalta Kuoreveden, Konneveden sekä Kivijärven ja Kyyjärven toimipisteet ja seniorihyvinvointineuvola olisivat suljettuna ko. ajalla
- Näytteenottopisteiden osalta määräaikainen sulkukoski Toivakan, Luhangan, Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven, Kyyjärven, Pihtiputaan, Konneveden, Petäjäveden sekä Konginkankaan, Sumiaisen ja Suolahden näytteenottopisteitä.
- Alueellisen kuvantamisen toimipisteiden osalta Joutsan kuvantaminen olisi suljettuna 1.9.2025–31.12.2025 ja Pihtiputaan kiinteä kuvantaminen suljettaisiin 1.9.2025 alkaen.
- Alueellisen osastotoiminnan osalta määräaikainen sulkukoski Joutsan ja Pihtiputaan osastotoimintaa. Alueellisessa osastotoiminnassa paikkamäärä pyritään kuitenkin pitämään ennallaan lisäämällä osastopaikkoja muihin toimipisteisiin.

- Kuntouttavan päivätoiminnan sulkuviikkojen lisääminen viidellä

- 100 työtehtävän vähentäminen palvelutuotannosta, ensisijaisesti eläköitymistä ja muuta poistumaa hyödyntäen

- 20 tehtävää lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja terveystalveluiden ja aikuisten sosiaalipalveluiden vastuualueelta
- 40 tehtävää terveydenhuollon palvelujen vastuualueelta
- 40 tehtävää ikääntyneiden ja vammaisten palvelujen vastuualueelta

Konsernipalvelujen toimialan toimenpiteinä käsiteltiin:

- Johtamisen tukipalvelujen vastuualueen osalta hallintopalvelujen palvelualueen hallinnon tehtävien uudelleenorganisointi

- Palvelutuotannon tukipalvelujen vastuualueen osalta

- Muiden henkilöstöravintoloiden kuin Äänekosken terveysaseman henkilöstöravintolan sekä Joutsan tuotantokeittiön lakkauttaminen
- Pihtiputaan pesulan sulkeminen vuoden 2026 alussa
- Apuvälineiden pesun ja huollon siirtäminen Äänekoskelta Novan apuvälinekeskukseen
- Lisäksi vastuualueella on suunniteltu yksittäisiä tehtävien muutoksia ja lakkauttamisia. Myös sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialan suunnitelluilla määräaikaissä supistuksilla on henkilöstövaikutuksia palvelutuotannon tukipalvelujen henkilöstöön.

Henkilöille, jotka työskentelevät tehtävissä, jotka olisivat käsiteltyjen sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä konsernipalvelujen toimialojen suunnitelmien mukaan päättymässä, tullaan tarjoamaan heidän virkamääräyksensä tai työsopimuksensa mukaista vastaavaa työtä ja jos tällaista työtä ei ole, tarjotaan muuta kunkin henkilön koulutusta, ammattitaitoa tai kokemusta vastaavaa työtä. Jos soveltuva muuta työtä ei ole tarjolla tai henkilö ei ota vastaan tarjottua muuta tehtävää, palvelussuhde tullaan päättämään taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla.

Pelastustoimen toimialan toimenpiteinä käsiteltiin Keuruun paloaseman pelastustoiminnan 24/7-valmiuden (kärkiyksikkö) aloittamisen siirtämistä vuoden 2026 kehittämistoimenpiteeksi. Lisäksi toimialalla tullaan tarkastelemaan määräaikaisten palvelussuhteiden jatkotarpeita sekä eläke- ja muun poistuman yhteydessä tapahtuvaa vapautuvien tehtävien täyttöä.

Lomautukset

Yhteistoimintaneuvotteluissa käsiteltiin yhtenä vaihtoehtoisena säästötoimenpiteenä henkilöstön lomautuksia. Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 62 §:n mukaisesti aluehallitus päättää lomauttamisen periaatteista. Neuvotteluissa käsiteltiin sekä koko hyvinvointialueen henkilöstöä koskevaa lomautusta että toimipisteiden mahdollisesta määräaikaisesta sulusta aiheutuvaa lomautusta.

Koko henkilöstöä koskevan lomautuksen periaatteet:

- Lomautus toteutetaan 1–8 päivän kestoisena toimipistekohtaisten suunnitelmien perusteella.
- Toimialajohtaja hyväksyy vastuualuejohtajan esityksen vastuualueen lomautussuunnitelmasta, jossa voidaan muun muassa rajata lomautusten laajuutta ja lomautuksen piirissä olevia toimipisteitä.
- Lomautukset toteutetaan vuoden 2025 aikana.
- Säästötavoite 1,5–2 miljoonaa euroa

Määräaikaisista suluista johtuvan lomautuksen periaatteet:

- Määräaikaisesti suljettavissa toimipisteissä työskentelevälle henkilöstölle tarjotaan ensisijaisesti työtä muista hyvinvointialueen toimipisteistä. Jollei soveltuvaa muuta työtä ole tai työtekijä ei sitä vastaanota, lomautetaan työtekijä toistaiseksi.
- Työnantaja noudattaa lomautusajalla lain mukaisia velvoitteitaan muun työn tarjoamisesta sekä lomautuksen päättymisen ilmoittamisesta.
- Lomautuksen kohteena enintään 123 henkilöä.
- Ei erillistä säästötavoitetta.

Henkilöstökysely

Neuvottelujen aikana toteutettiin avoin henkilöstökysely talouden tasapainottamistoimenpiteistä koko hyvinvointialueen henkilöstölle. Kyselyyn saatiin 1050 vastausta. Yhteistoimintaneuvotteluissa käsiteltiin kyselyn vastauksien yhteenveto. Kyselyssä esille tulleiden toimenpiteiden tarkastelu ja jatkovalmistelu on käynnissä.

Yhteistoimintaneuvottelujen neuvotteluesitys annettiin neuvottelujen alkaessa tiedoksi työvoimaviranomaiselle ja työllistymistä edistävä toimintasuunnitelma käsiteltiin neuvottelujen yhteydessä.

Yhteistoimintaneuvotteluissa käsiteltyjä suunniteltuja muutoksia ja niiden perusteita, vaikutuksia ja mahdollisia vaihtoehtoja käsiteltiin työnantajan näkemyksen mukaan yhteistoimintalain hengen mukaisesti vuoropuhelussa henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Neuvottelut päättyivät erimielisinä. Järjestöt jättivät viimeisessä neuvottelutilaisuudessa eriaivista mielipiteistä julkilausumat, jotka liitettiin neuvottelujen pöytäkirjan liitteiksi.

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1) todeta, että työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut on käyty ajalla 5.6.–17.7.2025 ja saatu päätökseen;

2) hyväksyä yhteistoimintaneuvotteluiden pohjalta työnantajan esittelytekstin mukaiset toimenpiteet ja todeta, että neuvottelutuloksen edellyttämien toimenpiteiden mukaiset päätökset tehdään viranhaltijapäätöksinä hallintosäännön mukaisesti; sekä

3) valtuuttaa toimialajohtajan hyväksymään vastualueiden suunnitelmat lomautuksien toteuttamisesta.

Päätös